U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Radovana Havelce, JUDr. Vojtěcha Šimíčka, JUDr. Zdeňka Kühna a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobce: **L. G.**, zastoupeného JUDr. Radimem Vicherkem, advokátem se sídlem Ostrava, Masná 8, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 20. 1. 2011, č. j. 63 Az 37/2009 - 27,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému zástupci žalobce **se** odměna za zastupování **nepřiznává.**

Odůvodnění:

Rozhodnutím ze dne 23. 6. 2009, č. j. OAM-404/VL-18-08-2009, žalovaný zamítl žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů. Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce u Krajského soudu v Ostravě žalobou; ten ji rozsudkem ze dne 20. 1. 2011, č. j. 63 Az 37/2009 - 27, zamítl. Proti rozsudku krajského soudu brojí žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností, v níž namítá kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Spolu s tím požádal stěžovatel o ustanovení zástupce. Krajský soud usnesením ze dne 2. 5. 2011, č. j. 63 Az 37/2009 – 48, ustanovil stěžovateli zástupcem pro řízení o kasační stížnosti shora uvedeného advokáta.

Nejvyšší správní soud nejprve konstatuje, že stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.). Kasační stížnost však nepodal včas (§ 106 odst. 2 s. ř.

s.), ačkoliv byl v rozsudku náležitě poučen o délce lhůty k podání kasační stížnosti i o počátku jejího běhu.

Jak Nejvyšší správní soud ověřil z obsahu správního spisu, stěžovatel nebyl v době vydání rozsudku krajského soudu zastoupen advokátem, proto byl napadený rozsudek doručován přímo do jeho vlastních rukou. Z doručenky na č. l. 33 vyplývá, že doručováno bylo na adresu: *P. s. H., H. – D. S., N.K. 5*. Písemnost byla dne 26. 1. 2011 uložena, neboť adresát nebyl zastižen; zároveň mu byla zanechána výzva, aby si zásilku vyzvedl. Jelikož si stěžovatel písemnost nevyzvedl v úložní době, byla dne 9. 2. 2011 vložena do jím užívané schránky. Dne 21. 3. 2011 se stěžovatel dostavil ke krajskému soudu a převzal napadený rozsudek; dne 24. 3. 2011 pak podal k poštovní přepravě zásilku s kasační stížností, která byla krajskému soudu doručena dne 25. 3. 2011.

Podle § 106 odst. 2 s. ř. s. musí být kasační *stížnost podána do dvou týdnů po doručení rozhodnutí, proti němuž směřuje*. Podle věty třetí citovaného ustanovení zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Podle ustanovení § 42 odst. 5 s. ř. s., *nestanoví-li tento zákon jinak, užijí se pro způsob doručování obdobně předpisy platné pro doručování v občanském soudním řízení.*

Pro doručování písemností do vlastních rukou podle § 49 občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“) platí, že nezastihl-li doručující orgán adresáta písemnosti, písemnost uloží a adresátu zanechá vhodným způsobem písemnou výzvu, aby si písemnost vyzvedl. Nevyzvedne-li si adresát písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla připravena k vyzvednutí, považuje se písemnost posledním dnem této lhůty za doručenou, i když se adresát o uložení nedozvěděl. Doručující orgán po marném uplynutí této lhůty vhodí písemnost do domovní nebo jiné adresátem užívané schránky, ledaže soud i bez návrhu vyloučí vhození písemnosti do schránky.

Nejvyšší správní soud ověřil, že napadený rozsudek byl stěžovateli doručován do místa hlášeného pobytu žadatele o udělení mezinárodní ochrany, tedy do azylového zařízení, do něhož byl stěžovatel Ministerstvem vnitra umístěn [§ 46b písm. a) věta za středníkem o. s. ř., ve spojení s § 77 odst. 1 zákona o azylu]. Již v prosinci 2010 přitom činil krajský soud pokusy o zjištění místa pobytu stěžovatele, avšak od Služby cizinecké policie obdržel informaci, že jeho aktuální pobyt není znám (č. l. 21). Pobyt stěžovatele pak krajský soud ověřil opět dne 12. 1. 2011, kdy z evidence žadatelů o mezinárodní ochranu zjistil, že se stěžovatel od 20. 12. 2010 opět nachází v *P. s. H.*(viz záznam v soudním spise na rubu č. l. 24). Dne 20. 1. 2011 rozhodl rozsudkem o žalobě a dne 25. 1. 2011 předal jeho písemné vyhotovení k poštovní přepravě, do vlastních rukou stěžovatele. Stěžovatel při doručování písemnosti nebyl zastižen, a proto byla písemnost, obsahující napadený rozsudek, dne 26. 1. 2011 uložena na poště a připravena k vyzvednutí; stěžovateli byla zanechána příslušná výzva. Stěžovatel si nicméně písemnost ve lhůtě 10 dnů, ode dne, kdy byla připravena k vyzvednutí, nevyzvedl. Podle citované právní úpravy přitom platí, že se písemnost považuje za doručenou posledním dnem desetidenní lhůty, i když se stěžovatel o uložení nedozvěděl. Desátý den ode dne, kdy byla písemnost připravena k vyzvednutí, připadl na sobotu 5. 2. 2011. Podle § 40 odst. 3 s. ř. s. platí, že

připadne-li poslední den lhůty na sobotu, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Písemnost se tedy považuje za doručenou v pondělí 7. 2. 2011; tímto dnem proto nastala fikce doručení napadeného rozsudku.

V daném případě bylo tedy dnem určujícím počátek běhu dvoutýdenní lhůty pro podání kasační stížnosti pondělí 7. 2. 2011. Na tomto závěru nic nemění ani skutečnost, že stěžovatel si osobně převzal napadený rozsudek dne 21. 3. 2011. Z usnesení zdejšího soudu ze dne 24. 2. 2004, č. j. 5 Azs 15/2004 – 34 (všechna citovaná rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz) se k tomu podává, že *„[z]a den doručení rozhodnutí, od kterého počíná běžet lhůta k podání kasační stížnosti (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), nelze považovat den, kdy stěžovatelka zásilku osobně převzala, pokud se tak stalo poté, kdy již uplynula desetidenní úložní doba, jejíž poslední den se považuje za den doručení, i když se adresát o tomto uložení nedozvěděl.“* Obdobně se Nejvyšší správní soud vyjádřil i v usnesení ze dne 31. 5. 2004, č. j. 3 Azs 130/2004 – 33, publikovaném pod č. 322/2004 Sb. NSS, dle kterého *„pro běh lhůty k podání kasační stížnosti je právně bezvýznamné, že žalobce si později (po uplynutí lhůty k podání kasační stížnosti) rozsudek u soudu sám vyzvedl. Kasační stížnost, která byla podána ve lhůtě dvou týdnů ode dne, kdy si žalobce rozsudek u soudu sám vyzvedl, je třeba odmítnout jako opožděnou [§ 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s.].“*

Konec dvoutýdenní lhůty pro podání kasační stížnosti tak podle ustanovení § 40 odst. 2 s. ř. s., v návaznosti na výše uvedené, připadl na den, který se svým pojmenováním shodoval se dnem určujícím počátek běhu lhůty, tedy na pondělí 21. 2. 2011. Tento den byl posledním dnem pro včasné podání kasační stížnosti, tj. pro její předání soudu nebo zaslání prostřednictvím držitele příslušné poštovní licence, anebo předání orgánu, který má povinnost ji doručit. Kasační stížnost však byla podána k poštovní přepravě až dne 24. 3. 2011, tedy opožděně. Lze přitom konstatovat, že pozdní podání kasační stížnosti jde k tíži stěžovatele, přičemž toto pochybení nelze zhojit, neboť (jak již bylo uvedeno) zmeškání lhůty v tomto případě nelze prominout.

Nejvyšší správní soud při svém rozhodování zohlednil i právní názor vyslovený Ústavním soudem v nálezu ze dne 30. 4. 2009, sp. zn. III. ÚS 2637/08, dostupném z http://nalus.usoud.cz, podle něhož je *„s ohledem na specifickou právní úpravu ve správním soudnictví (...) třeba do budoucna na Nejvyšší správní soud apelovat, aby při odmítání kasační stížnosti pro její opožděnost byl pečlivý a obezřetný a aby posuzoval, zda účastník řízení měl v konkrétním případě reálnou možnost předvídat hrozbu odmítnutí kasační stížnosti pro opožděnost a podle toho již v kasační stížnosti argumentovat, resp. navrhovat důkazy.“* Tento apel Ústavního soudu směřuje především na problematiku náhradního doručování fyzickým osobám a dopadá tedy i na posuzovaný případ. Jakkoli si je zdejší soud vědom, že od stěžovatele nelze očekávat znalost českého právního řádu, a tedy i problematiky náhradního doručování, nelze přehlédnout, že stěžovatel měl možnost žádat již v řízení před městským soudem o ustanovení bezplatného zástupce. Takový zástupce by mu pak byl schopen poskytnout komplexní právní pomoc, včetně ochrany jeho procesních práv. Stěžovatel byl bezesporu o této možnosti informován, neboť tak pro účely kasačního řízení učinil i bez výzvy soudu a doložil i své osobní, majetkové a výdělkové poměry. Proto je z konkrétních okolností případu, jak jsou popsány shora, zřejmé, že samotný stěžovatel si svým postupem přivodil nepříznivé rozhodnutí zdejšího soudu. V opožděně

podané kasační stížnosti se nadto ani neobjevuje žádná argumentace sledující zdůvodnění opožděnosti jejího podání, či návrh na rozhodnutí o neúčinnosti doručení ve smyslu § 50d o. s. ř.

Nejvyšší správní soud tedy z uvedených důvodů kasační stížnost odmítl podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s., jako opožděně podanou.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Krajský soud stěžovateli ustanovil zástupcem pro řízení o kasační stížnosti advokáta. Podle § 35 odst. 8 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. zástupci stěžovatele, který mu byl soudem ustanoven k ochraně jeho práv, hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. V předmětné věci však Nejvyšší správní soud ustanovenému zástupci odměnu za zastupování nepřiznal, neboť z obsahu soudního spisu nevyplývá, že by úkon právní služby, za který odměna podle § 11 vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, náleží, zástupce vykonal. K tomuto postupu lze odkázat na rozsudek zdejšího soudu ze dne 26. 8. 2005, č. j. 7 Azs 125/2005 – 37.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. července 2011

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu